

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, szombat 1913. február 1.

2. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház I em.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 400.

Törökország -- a halál torkában.

Az ujtörök forradalom, mely elsöpörte a Kiamil-kabinetet, új helyzet elé állította Európát. Ugyiszólván az egész világ sajtója és közvéleménye ezzel, illetőleg az ebből eredhető fejleményekkel foglalkozik. A szultán és a török közvélemény örömmel látja a fordulatot, a csataldzsai tábor is új harci kedvre galvanizálta a bátor elhatározás. Drinápoly elvesztése az Ozmán dinasztia sorsát végleg megpecsélte volna, a Drinápolyról való lemondás kikerülhetetlenné tette volna a polgárháborút. A török forradalom közvetlen oka és hogy a béke még mindig nem tudott létrejönni: Drinápoly át vagy át nem engedése körül forog. A hollárok követelik Drinápolyt. Már a hatalmak is megegyeztek ebben. A törökök keleti fatalizmussal belenyugodtak volna már Albánia elvesztésébe. Macedoniáról is készek voltak lemondani, a drinápolyi vilajet egy részének átengedése sem okozott volna nagyobb katasztrófát. Ez mind csak veszteség már pedig 1686 óta, Budavár visszafoglalása óta a török hozzászókott a veszteségekhez. Drinápoly átadása azonban a török nemzeti becsületbe vágó és a birodalom fennállását is érintő kérdés. Drinápoly volt a törökök első európai fővárosa akkor, mikor Konstantinápolyban még a mind szűkebb határok közé szoruló görög birodalom eszászárai székelték. Drinápolyban temették el az első hódító nagy szultánokat s innen indultak Konstantinápoly elfoglalására. A

„A Tengerpart” tárcája.

Tévedés.

Bár a nap már lement, az alkony szürke homálya késett s itt is, ott is világos foltok táncoltak a domboldalon... Még tehenek tarka foltjai is szembetűntek, amint a pásztorok hazafelé terelték a legelőről a csordát.

Puskám vállamra akasztva, füttyentetem kutyámnak. A hü állat örömeiben farkát esóválva ugrott mellém s körülszaglásza zsákmányom, rámugrott, két lábát a mellemnek fektetve.

— Hazamegyünk — szóltam.

Azonnal abbahagyta hizelgése megnyilatkozásait és engedelmesen kullogott utánam. Fáradt voltam és éhes. Kora reggel óta az erdőt rőttem vadat hajszolva s az utolsó kocsimban elfogyasztott villásreggeli ideje messze volt.

Szinte érzetem a párolgó leves ízét illett, amint meleg házi cipőmmel lábamon ott ülök a kerek asztal mellett, a lámpa fényében, feleségemmel és Suzyvel, a kis leányommal.

Az alkony leszállt, de a homályban is, már a távolból, megismertem házam körvonalait. Amint benyitottam, ijedt kiáltás hallatszott:

— Ah, Istenem, az ur!... már...

mint Drinápoly török kézre került, már csak idő kérdése volt Konstantinápoly elfoglalása is.

Az ujtörök Drinápolyról semmi esetre nem mond le. A helyzet súlypontja most London és Pétervár közt oszlik meg. Londonban a Balkán-szövetség megbízottai tovább tanácskoznak magatartásukról és nagyon valószínű, hogy a fegyverszünet felmondása lesz a válasz a forradalomra, ám-bár kétségtelen, hogy a szerbek és görögök nem szívesen mennének bele a háború folytatásába. A londoni határozatnál sokkal fenyegetőbb és veszélyesebb, ami Péterváron készül. Oroszország a pánszlávok nyomása alatt ki akar lépni eddigi semleges magatartásából. Ha a porta a hare folytatására szánna el magát, úgy az orosz kormány felvetné az örmény-kérdést és bevonulna Arméniába. Lehet, hogy ez csak fenyegetés, terror, de a szándékok benne vannak a pánszláv politika programjában. Ez a legszomorúbb perspektíva, mert könnyen világkonfliktus esirázhat belőle, de a népek békevágya tán erősebb lesz most is, mint a háborús pártok kardesörtetése. A porta hajlandó békére, de csak becsületes békére és a diplomácia legelemibb kötelessége hogy a becsületes béke útjait egyenesse.

A béke és a háború kérdése most már nem a törökök és a balkán szövetségek belső ügye, hanem európai kérdés. Szembefordulni Európával, egyet jelent a végzet erőszkas kihívásával, a török birodalom föltételével egyetlenegy kártyára: a csataldzsai hadseregre. Viszont, ha politikai szá-

— Hogyan — szóltam a sápitózó öreg eselédre — a vacsora még nem kész? — Egy-kettő, sietve nézzen utána (Éhes vagyok, mint egy farkas.

S egyenest szobám felé tartottam. De az öreg eseléd utam állta:

— Uram, ne menjen be... asszonyom...

— Nos... az asszonya?

Hangom édesen esengett... valami rettenetes, kifejezhetetlen sejtélem kintott s alig hallottam a dadogó magyarázó szavakat: — Asszonyom hirtelen rosszul lett, elájult, az orvos azt mondja... Égő fejjel rohantam be, de valaki megragadta a karom... Megismertem. Bernard doktor volt s én rámeredtem, anélkül, hogy kérdezni mertem volna. Szeliden bevont dolgozószobámba.

— Jobb, ha előkészítem, mielőtt a feleségét látja... Nagyon rosszul van.

— De, doktor! Hiszen az lehetetlen. Reggel még semmi baja sem volt. Félig aludt, mikor bueszva megcsókoltam. Mi történt? Hirtelen baleset? Beszéljen, az égre! Beszéljen, gyorsan.

Sirni kezdtem. Nem tudtam visszafojtani előtörő könyeim.

— Elszédült reggel a kertben. A eseléd, aki a kis Suzy kiáltozására szaladt oda, eszméletlenül találta, a földön elterülve. Remélem, hogy megmenthetem s elkövettem mindent ez irányban, ami csak hatalmamban volt, de nem titkolhatom ön előtt, hogy állapota fölötté sulyos.

mitás rejlik mögötte, földidézését jelenti az európai konflagrációnak. Azt jelenti, hogy az ifju-törökök szabják meg az európai diplomácia útját és merész játékához partnerek kényszerítik az európai hatalmakat. A humanizmus és a józan ész szempontjából kétségbeejtő dolog lenne, ha egy katonai puccsnak döntő végzetes jelentősége lehetne Európa sorsára. A diplomácia szégyene volna, ha egy vakmerő politikai csoport egyetlen óra alatt halomra dönthetné, amit az hosszas és nehéz munkával megalapozott.

A hatalmak addig, amíg választ nem kapnak, kénytelenek a várakozás álláspontjára helyezkedni. Egymás közt eszmecserét folytatnak bizonyára az új helyzetről, de határozatot nem hozhatnak, amíg a porta választ nem ismerik. Azt a hirt, hogy Németország és Oroszország közt nagy differenciák támadtak volna, kétségbevonják. A hármasszövetség minden igyekezetét arra fordítja, hogy Oroszországot és Franciaországot a változott viszonyok mellett is megtartsa a mostani közös akció keretében, mert beláthatatlan bonyodalom támadna Európában, ha az ujtörököknek sikerülne a hatalmak egyetértését megbontani. Bizonyos, hogy a hatalmak ragaszkodni fognak a jegyzékükben foglalt tanácsokhoz, amelyeknek imperatív jellegét a hármasszövetség, különösen pedig Oroszország domborították ki.

Remélhetőleg zaonban az új török kormány sem fog fejjel a falnak rohanni, hanem ügyes politikával oda fog hatni, hogy bár a londoni békedelegátusokat vissza is

Borzosztó gondolat tört elő zokogásomból:

— Meghalt?

Az orvos pillanatig habozott s ez elég bizonyosságot nyújtott. Meginogtam. Utánam kapott, mert azt hitte, végigzuhanok.

— Bátorság, barátom...

Mi történt ezután, magam sem tudom. A nagy fájdalmak előidézte félőntudatlanságban cselekedtem. S az egészről csak homályos emléket őrzök, amely véres folt gyanánt táncol a szemem előtt. Az emberek úgy mozogtak tekintetem előtt, mint egy kinematográf alakjai.

S viszontláttam imádott feleségem. Ott feküdt az ágyon, ahol még reggeli távozásomkor nyugodtan aludt. Már előkészítettek az utolsó utra. S különösen idegennek tetszett lehunyt pilláival és mosolytalan ajkaival.

Gépiesen esóskoltam meg öt éves kis Suzym, aki az egészről szót sem értett.

— A mama alszik.

Zokogva szoritottam magamhoz s erre a gyermek is sirni kezdett.

— Vigyék el... s hagyjanak magamra... holttesttel. Nemsokára, amint ez ilyenkor Elvitték a kicsit. Egyedül maradtam a szokás, beözönlik a kíváncsi résztvevők tömege. Hadd legyen még kis ideig az enyém... egyedül az enyém...

S hirtelen égő vágy fogott el... meghalni... Mi célja az életnek, ha az, aki meg-

hívták, még fegyverszünet alatt kiegyeznek a bolgár kormányral és Drinápolyt, legalább mint semleges területet, vagy mint egyszerű vallási szuverénitást álló várost megtarthassák. Ugyanígy reménylik elintézni az Égei-tengeri szigetek birtokára vonatkozó kérdést.

Tény, hogy senki sem tudja biztosan, hogy az események hova vezetnek. Csak sejtésekről, eshetőségekről és kilátásokról lehet szó. A jelen csupán egy veszedelmes problémát nyújt, amelynek háttérében ismeretlen erők, végzetes elhatározások és ijesztő alakulatok lappanganak. A béke esélyei megrosszabbodtak, a háború kilátásai pedig megnövekedtek.

Valószínű, hogy most kezdődik meg a „beteg ember“ agóniájának utolsó stádiuma. A kölesönpénzből élő Törökország, ha a nagyhatalmak fenyegetésüket beváltják s az anyagi támogatást beszüntetik, teljesen kilátástalanul megy újból a csatáldzsai tűzvonalba, hisz lőporát is csak külföldről szerezhetné be.

Az európai Törökország megsemmisülése ma már csak idő kérdése, ezt az időt lehet valahogyan mesterséges injekciókkal még meghosszabbítani, de a kikerülhetetlen végzetet elhárítani nem lehet!

Törökország fennmaradására egy mód lett volna: ha beleilleszkedik a keresztény népcsaládba s mint annak idején a rokon magyarok: felveszi a keresztet. Erről ma, mikor még a mohamedán vallást is igyekeznek kiirtani a nép lelkéből, belátható időn belül szó sem lehet. Nincs más mód, mint szemébe nézni a sorsnak és halogatni a bírdalom végromlását addig, ameddig lehet. De vajjon halogatás-e a katonai párt erőszakos fellépése? A török katonai forradalomnak csak akkor lesz létjogosultsága igazolva, ha Csataldzsánál megverik a bolgárokat. Mert ha Csataldzsánál a bolgárok találnak győzni, akkor Konstantinápoly tizenkét órán belül a bolgároké. Erdemes-e a főváros sorsát egyetlen ütközet kiszámíthatatlan esélyeire bízni? A török katonák azt mondják: igen. Ez katonás válasz. Bátor katonáktól mást nem is lehet várni.

Az eddigi török diplomaták azonban azt mondták: nem érdemes. És ők nagyon jól tudták, miért nem. Ők tudták, miért futottak meg a szultán seregei Kirkilisszénél (a mostani nagyvezér Mehmed Sefket veze-

szépitette, nincs többé! Nem éreztem hátrást tovább vonzolni az életet egy imádott élettárs nélkül. Irítottam az egyedüllétől... a végnélküli napoktól, az átvirrasztott éjszakáktól...

Aztán egyszerre a kis leányomra gondoltam. Van-e jogom elhagyni őt? Nem élnem kell-e, hogy apai felügyelet alatt nőjön föl? De minő sors vár e gyermekre, aki sose fogja ismerni az anyai gyöngédség mézét? Nem-e jobb, ha magammal viszem? Igen, így határoztam. Előbb őt ölöm meg, aztán magam...

Felálltam s éjjeli szekrényem fiókjából elővettem töltött revolverem. Zsebembe rejtettem. S elsiettem Suzyért. Fenn játszott a szobájában egyedül s már tökéletesen megvagasztalódva. Megesókoltam és kézenfogtam. Ellenkezés nélkül követett. Senki sem látta, mikor beléptünk a halottas szobába, melyet csak két viaszgyertya fénye világított meg. Parancsot adtam, hogy magamra hagyjanak. S leányom a térdemre ültetém:

— Suzy, akarsz a mamához menni?

— Hiszen itt van — mosolygott a kicsi — alszik.

Nem akartam elmagyarázni, mi a halál. Jobb, ha megértés nélkül hal meg. Kis fejét szívemre szoritám és selymes szőke haját egy esókkal kisimítottam homlokából. Boldogan e dédelgetés fölött, lehunyta szemét. Kezem görcsösen szoritotta zsebemben a revolvert. Lassan kiemeltém s a fegyver

tése alatt) Lüle-Burgásznál, Csorlunál. Vajjon fog-e győzni a háromszor megvert sereg Csataldzsánál?

Most ismét a kard élére van állítva minden, mert a szövetségesek le nem mondanak Drinápolyról. A valóságos, súlyos helyzetben csak egyre kell minden európai államnak ügyelnie: hogy a balkáni tüzvész mardjon eddigi fészkeben s a sztambul vulkán ne borítsa lángba a magunk födelét is.

Ahol akad munka, ipar és kereskedelem

Az Egyesült Államok szelvében és hosszában bekövetkezett nagy hávazás ez idig nem gördített akadályt a közlekedés elé és így a vasutak minden baj nélkül bonyolítják le a kereskedelmi forgalmat, mely a karácsony hetében nagyobb volt, mint valaha. E nagyobb forgalomra a vasutak már jó előre el voltak készülve és üzembe bocsátották az összes tartalék teherszállító kocsikat. A nagy áruforgalom azonban hátrányára vált a szénzállításnak és ha hirtelenül kemény hideg talál bekövetkezni, az ország keleti államai igen megérzik a nagy szénhiányt. A karácsony heti nagy kereskedelmi forgalom okozta, hogy a vasutak bevételei december hóban közel négy százalékkal voltak nagyobbak a múlt évi december havi bevételeknél. A karácsonyi üzlet egyáltalában jobb volt, mint valaha. Ezt bizonyítják a különböző áruházaktól beérkezett jelentések. A cégek a nagyobb vásárlási kedvet és képességet a kedvező termésnek és a kitünő munkaviszonyoknak tulajdonítják. Az élelmiszerek drágasága azonban megnehezíti a munkások helyzetét, mert az árak, különösen a hus, vaj, tojás, zöldség és főzelékneműekre nézve az uralkodó drágaság dacára még folyton emelkednek.

A tőzsde tevékenysége azonban tetemesen hanyatlott. Az évi zárlattal rendszerint nagy a készpénz iránti kereslet és a múlt pénteken már 12 százalékos fizettek készpénz kölcsönökre. A tőzsdei üzlet stagnálásának egyébként különböző okai vannak. Első sorban Európa alig vesz részt az amerikai tőzsdeüzletben, mert a jelen pillanatban az európai tőzsdéknek a háborús hely-

esővét Suzy homlokára illesztettem. Aztán fölvettem fejem s a halottra néztem. Elsütöttem a fegyvert.

S ekkor valami rémesen kegyetlen dolog történt. Tisztán láttam, hogy feleségem a dörrenésre megremeg és felnyitja zsemét... kis mozdulattal ébredve kába lethargiájából. S elkezdtem üvölni... eszelésen a fájdalomtól és égő esókkal borítva gyermekem mozdulatlan tetemét...

Operációk.

Személyek: Professor, Förster, I. asszisztens, asszisztensek, Ibolyka.

(A műtérembe ridegen lép be a professor. Fehér köpenyén igazít még egyet, hegombolja az utolsó rézgombot is, feltűri karján a köpeny ujját. Hideg meghajlással üdvözlő az asszisztenseket s ép ily módon int az apácáknak.)

Professor: Hozhatják az első... (Papírlapra néz): Megint amputálás.

Förster (félénken): Igen...

Professor: És?... (elgondolkodik) Mindennap amputálunk. Mindig... Igen. (Kissé enged a komorságából). Mondja asszisztens ur, Förster ur, láttam maga multkor könnyezett, amikor az a négyéves fiúcska meghalt a műtőágyon... Ma furcsa álom volt. Olyasmi, mintha az én kezemet vágták volna le. Tudom, ez az öregedés je-

zet még mindig elég gondot okoz, többet semmin thogy a new-yorki tőzsdére is figyelmet fordíthatnának. Másodsorban az általános nézet szerint a jelenlegi tőzsdei viszonyok tarthatatlanok és az egész intézményt nevezetes változtatásoknak kell alávetni. Ezen változtatások közt a legnevezetesebb azon terv, mely szerint a tőzsdét mint „céget“ bejegyeztetni akarják; ez ellen azonban sokan kifogást emelnek, azzal érvelvén, hogy bejegyzés esetében a tőzsde mint „jogi személy“ állandóan ki lesz téve perrel való megtámadtatásoknak és prédálul lenne kiszolgáltatva a new-yorki ügyvédek nagy seregének. Hogy miként volnának a bajok orvoslandók senki sem bírja megmondani, dem mindenki belátja, hogy a tőzsde-törvények revíziójára, vagy új tőzsdei törvények teremtésére multhatatlanni szükség van.

A tőzsdei üzletre nagy befolyással bír a jelenlegi politikai helyzet zavaros volta. Senki sem tudhatja, hogy a március 4-ével uralomra kerülő demokrata kormány milyen változásokat fog eszközölni a tarifa terén. Így például lehetetlen kiszámítani, mily káros következményeket vonna maga után, ha a jövő kongresszus az acélvámsot erősen redukálná, mely esetben bizonyára senki sem volna képes megmondani vagy kiszámítani, hogy mily valódi értékkel bírnak az acéltröszt részvényei. Magára az acéliparra nem gyakorolna ugyan a dolog nevezetesebb befolyást, de a tőzsdei forgalomban és üzletben kiszámíthatatlan esélyekre szolgáltatna ez alkalmat. Szerenésére az általános gazdasági helyzet oly kedvező, hogy legalább egyelőre sem a munkára vagy az iparra, de az általános kereskedelmi helyzetére sem bírnak a tőzsdei bajai káros befolyását gyakorolni.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 9-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino pubblico) nyitva van este 9 óráig.

le. Fűrészelték a esontomat is... Ön. És reggel, amikor felébredtem, éreztem, hogy nincs kezem. Hiányzott a balkezem.

Förster: Igen...

Professor: Féltálmosan egy kézzel húztam le a magamról az hálóinget s egy kézzel kezdtem mosakodni. Borzasztó volt.

Förster: Professor ur... Én már gondolkodtam ezen. (Félénken ránéz a professor ósz, nagy, férfias fejére). Kérem... én azt gondoltam magamban egyszer, hogy a természet, az Isten nem adott nekünk jogot arra, hogy levágjunk valakinek a harmonikus testéből. A szépet, az élet kellemét rutná tesszük s azt tönkretéve, elraboljuk, lenyessük az igazi életet magát.

Professor: Az életet. (Kinéz, le a kertre, messze valahová, azután észbe kap és újra rideg, mint a falon körös-körül a műmárvány.) Asszisztens ur!...

Förster: Tessék.

Professor: A beteget...

Förster: (Kimegy. Hozzák a beteget hordágyon. A beteg kicsiny, az arca halvány, de szép, nagy, komoly feje van. Lehet, hogy lány is. Lassan lemelik, felteszik a műtőágyra. Az asszisztensek körülállják a műtőágyat. A professor odamegy, ra sem néz a betegre, fellemeli a lábát, azután latin szavakat váltva, ridegen beszél az asszisztensekhez. A műszereke gyorsan odahozzák. Meghallgatják a kicsike szívverését)

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.
— A tersátói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptéj ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevardre-on.)

— Klotild főhercegnő diszkertje Villa Giuseppe (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a feleséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptéj nincs.

A Danubius-hajógyár telepe csak a haditengerészeti akadémia parancsnokságának speciális engedélyével tekinthető meg.

— Arizhantológár, a papírgyár, a kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Innastria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyetek.

— A „Voce“ statisztikái. A „Voce“-nak nincs szerencsése a számokkal. Nyilvánosságra hozták a minap azt a lelkiismeretlen lázítást, melyet hamis számok felvonultatásával a fiumei magyarság és az olaszország választójogának összehasonlításával a magyarság ellen elkövet. Azt állította az olasz lap, hogy mi annyira meg akarjuk fosztani a fiumei olaszokat emberi jogától, hogy minden 100 olaszra csak 8 szavazópolgár ellenben 100 magyarra 18 szavazó fog jutni. Kimutattuk, hogy az arány nem 8 és 18, hanem pontosan 14 és fél és 17, tehát alig van 2 és fél százalékos különbség a főleg tisztviselőkből álló magyarság javára. A „Voce“ e cikkünkre mély hallgatásba burkolódzott, azonban ma a fiumei magyar állampolgárok megoszlásáról szerdai számunkban közzétett adatainkra támaszkodva, újabb statisztikai bukfeneket hány a „Voce“, hogy a ma este összeülő representanzának bebizonyítsa, miszerint a választójog általánosítása 60 százalékos abszolút többséget biztosítana az olaszoknak, míg a magyarok és horvátok együttvéve csak 40%-ot tennének ki. *Hát ez teljesen hamis*, mert hamis a 2700 főnyi horvát lélekszám, melyet a „Voce“ a lapunk adataira hivatkozva, alapul vesz. Egyszerűen koholt számokat vesz elő s ezek segítségével a maga bevált módszere szerint kicsavarja az igazság nyakát. Fiumében a szavazatra nem jogosult katonák levonásával nem 2700, hanem 7885 horvát anyanyelvű magyar állampolgár él, amint mi azt világosan s feltűnő betűkkel közöltük szerdai számunkban. Ha már azt mondja a „Voce“ jámbor olvasóinak, hogy „A Tengerpart“-ból idézi adatait, akkor legálább *becsületesen* citáljon. Olyan sajtóhibákat nem követhetnek el az olasz lap sze-

Professzor: (Gyorsan tekergeti a kötetet le és suttogva, apáskodva beszél a kicsikéhez.) Mond csak kicsike, mi a te neved? Tudom, szép nevednek kell lennie, mert szép, aranyos gyermeknek csak szép neve lehet...

Ibolyka: (megriadva és kissé hangosan.) Ibu... Ibolyka... Ibus... (egész halkán) A mama Ibusnak hív.

Professzor: Ibu... Ibolyka. Látod kis aranyos, én is ismertem egy ilyen kis Ibust... (Egy pillanatra a keze megáll.) Igen, ... De az régen volt. Az kisebb is volt, mint te...

Ibolyka: Bácsi... Öreg bácsi... (Lázasan, nehezen beszél kezeivel hadonászik a műtőágyon, szeméi lázban égnek.) Öreg bácsi... én...

Professzor: Mindjárt... Igen. Ugye játszani akarsz kis Ibu... (Elgondolkodik.) Ugye nem, te nem ismered ezt az emléket. Ugye játszani akarsz... fogócskát...

Förster: (lenéz az udvarba. Szemét lehunyja. Arcára tapasztja kezét és mélyen sóhajt.)

Ibolyka: (szeme kissé elevenebb lesz. Teste kissé megrándul. Föl akar ülni.) Nem fogócskát... Azt... jó mamát, óh jó mamát... Legyél te a papa... És én a jó mama...

dői, hogy 8890 helyett 3705-öt szedjenek, 7885 helyett pedig 2700-at. Mi — még a *Voceval is* — keressük a becsületes polémiát, a mely tisztítja az eszméket és kutatja az abszolút igazságot, de *ilyen* fegyverekkel lehetetlen célhoz érni.

A mi már most a választójog általánosítására vonatkozó számadatokat illeti, főleg, hogy a „Voce“ az asszonyok és gyermekek valószínű számát kutassa. Ha a választójog általános és teljesen egyenlő lesz, akkor a képviselőválasztók nemzetiségi aránya körülbelül egyenlő lesz a Fiumében élő magyar állampolgárok anyanyelvi megoszlásával. Ez pedig a népszámlálás adatai szerint — a katonaságot leszámítva — 44% olaszt (vagyis nem 60-at), 22,2% magyart, 27,5% horvátot és körülbelül 6,3% egyéb nemzetiségűt jelentene. Minthogy azonban a választók nem mindig úgy szavaznak, a hogy őket tudtuk és hozzájárulásuk nélkül a népszámláló lapokba beírják, az olaszok 44 százaléka a valóságban nem lesz több 36 százaléknál, mert hiszen a magyarság százalékaránya is 2—3 perccel kedvezőbb lesz azáltal, hogy sok a nőtlenség vagy kiscsaládu magyar választó, vagyis 6360 magyar lélek több férfit ad, mint ugyanannyi olasz lélek. Ime egy zsongorodik össze a „Voce“ 60 százaléka *harminchatra*.

— **Hajó a bórban.** Zengben tegnap oly irtózatossal erővel dühöngött a bóra, hogy az Ugo olasz gőzös nem köthetett ki az ottani kikötőben. A hajó kénytelen volt Fiuméba jönni. Ma a jobb idő beálltával elindult Zengbe.

— **Uj vonatok a vidéknek.** A kereskedelmi minisztérium vasuti osztályában mindig nagy gondot okoz, mikép feleljen meg az államvasutaknak a nagyszámú, sokszor ellentétes igényeknek, melyeket a közönség a vonatok menetrendjé dögében táplál. A már készülő nyári menetrend egyelőre két örömhírt tartalmaz. Az egyik a nagyváradi régi óhaját teljesíti, amennyiben két pár új gyorsvonatot állít be a menetrendbe. Az egyik gyorsvonat reggel 6 óra 15 perckor fog Nagyváradról indulni és 11 óra 30 perckor érkezik meg Budapestre. Innen délután 5 órakor indul vissza Nagyváradra, ahová este 10 óra 20 perckor fog megérkezni. Egy másik gyorsvonat éjjel 12 óra 54 perckor indul el Nagyváradról Budapest felé, ahová reggel 6 óra 50 perckor fog megérkezni; Budapestről pedig este 10 óra 45 perckor indul majd a gyorsvo-

Gyerünk a lugasba, oda a folyó mellé, vigyék le a Muzsa kutyát... te jó... te leszel a papa...

Professzor: (Elhalványodik. Felroha a lelkéből egy zavaros, remegő hang.) Bohhh... (Észbe kap.) Mi az asszisztens urak! Parancsoltam altatni. Kloroformot... Gyorsan... Önök süketek! Teremtését. Egy-kettő. (Nem bírja tovább. Leül, majdnem rároskad egy székre. Az asszisztensek altatnak.)

Ibolyka: (Lassan, tompán számol.) Egy... kettő... három... tíz... tizenegyet.

Egy asszisztens: Főorvos ur. Alszik.

Professzor: (Lázasan, gyors beszélgetésbe fog.) Förster ur!

Förster: Tessék.

Professzor: Mit tenne ön, ha a testvére fekédné az ágyon?

Förster: Én?

Professzor: Ön.

Förster: Én?... Én...

Professzor: Mit tenne ön, ha az anyja fekédné itt?

Förster: (Csendesesen mondja, egész természetesen.) Meg... igen, megtévelyodnék...

Professzor: Mit is... Mit tenne ön, ha egy festett arcú nő kis lánya fekédné itt az ágyon, egy züllött nő... Olyan, mint ez a kis galamb... Az Ibu.

Förster: Operálnék.

nat és hajnali 3 óra 50 perckor érkezik meg Nagyváradra. A nagyváradi—fiumei vonalon négy új esatlakozás lesz, valamennyi Dombóváron. A budapest—adonyszabolcsi kettős sínpar, melynek befejezéséről a minap adtunk hírt, viszont a székesfehérváriaknak hoz örömet. A máv. erre kívánja terelni a budapest—gráci forgalom egy részét, melyet eddig Győrön keresztül bonyolítottak le. Nem lehetetlen, hogy beállítanak Adonyszabolcsra át egy székesfehérvár—budapesti gyorsított személyvonatot is. Jól lehet azonban, hogy erre csak az őszi menetrendben kerülhet a sor.

— **A kikötőből.** Jan. 31. É r k e z e t t : Szent László magyar gőzös Valenciából, 80 tonna kénnel, 470 zsák lenmaggal, 100 zsák mandolával, 70 zsák paprikával, 100 zsák maggal és 50 hordó festékekkel és 20 tonnyes áruval; Rugie angol gőzös Buenos-Ayresből, 2000 tonna tengerivel; Margherita osztrák gőzös Triesztből, 200 bál tengerivel; Zvir magyar gőzös Burntislandból, 5400 tona kőszénrel; Kypnos német gőzös Hamburgból, 20 tonna kávéval, 20 tonna kakaóval, 30 tonna tökehállal, 25 tonna olajjal és 15 tonna vassal; Babylon német gőzös Hamburgból, 49 tonna aszfalttal, 2000 bál üres zsákkal 2418 darab rézzel és 2152 zsák aszbeszttel.

I n d u l t : Ellenia osztrák gőzös Triesztbe, üresen; Ravenna olasz gőzös Bariba, 40 tonna fával, 30 tonna cukorral és 30 hordó olajjal.

— **Lakástűz.** Ma éjjel 1 órakor a Corso 23. számú házában első emeletén levő Kette főle divatteremben tűz keletkezett, amelyet a kivonult tüzoltóság rövid idő alatt eloltott. A kár mindössze 100 korona.

— **Tisztogatás.** A rendőrség gyakran szokott razziaát rendezni a haditengerészeti akadémia és a dohánygyár között elkerülő Rinaldi-teleken, amelyek a legveszedelme sebb gonosztevők buvóhelyeül szolgálnak. Tegnap éjjel ismét ilyen tisztogatás volt, még pedig meglepő eredménnyel. A rendőrök egy istállóban több csavargót kerítettek kézre. Ezek Kubai Károly 17, Kuzan József 19, Guich József 17, Kolovich Antal 26, Margi Natál 18, Necich Mihály 19, Páripör József 21 és Spoljarics Mihály 20 éves munkátlan egyének, akik foglalkozás és szállás hiányában az istállóba tértek aludni. A rendőrbíróság mindnyájukat néhány napi elzárásra, valamint a város területéről való kitiltásra ítélte őket.

Professzor: (Látni rajta, valami ellen küzd. Aztán kihuzza magát, oda kap a kések közé, odalép az ágyhoz s felemeli az elveszni készülő lábat. Körülnéz, kérdezőn ránéz mindenkire, azután csöndesen felsír.) Nem. Látják a lábán azt a kis forradást?... (A bonckés a földre esik.)

(Csend.)

Professzor: (Kinosan kiállt bele a csöndbe.) Ne akarják... nem... ne akarják ezt... Hogy a lá—nyo—mat operál—jam...

Az asszisztensek (a fehér köpenyekben megijednek. Értelmetlenül összenéznek. Valaki sír. Förster ez.)

Professzor: Förster ur! (Odarohan hozzá, vállon ragadja, üveges szemekkel bámul rá, kezét belesüppedtíti a Förster hosszú, dus hajába.) Maga megígérte, hogy operálna... Kérem... én kérem, operálja meg a lányomat.

(Feszült csend.)

Professzor: Förster...

Förster: Operálok...

Demeter: (Megginkozva érzi magát és kimegy. De még hallja, amint egy lassu átmenetben, csendesből az érces, rekedt hangba valaki a legnagyobb biztonsággal mondja: Uraim, fő a nyugodtság és Isten...)

Lukórics Imre.

— **Egy rendőr, akinek nem való revolver.** A susáki rendőröket — mint megirtuk — a napokban ellátták Browning-revolverekkel. Az egyik rendőr Sertich Mihály ugylátszik arra használja fel a revolvért, hogy mások életét veszélyeztesse vele. Tegnapelőtt este a rendőrök kaszárnyájában addig babrált rajta, míg hirtelen elsült s a golyó az egyik ágyba furódott. A esodának köszönhető, hogy szerencsétlenség nem történt, mert az ágyon egy rendőr feküdt.

Tegnap éjjel Terzattó felől egy vig társaság jött le a Boulevardon. Amikor az ott szolgálatot teljesítő Sertich rendőrt meglátták — ismerve annak veszedelmes természetét — abbahagytak az énekléssel. A susáki hid közelében ismét énekelni kezdtek, mire Sertich rendőr utánuk sietett. Erre futásnak eredtek, hogy elérjék a fiumei területet. Azt hitték, hogy Sertich nem fogja őket oda követni, minthogy ehhez joga sem volt. Sertich azonban fiumei területen is tovább üldözte őket.

A rendőrnek az sem volt akadály, hogy betértek a Panachoff-kávéházba. Utánuk ment, sőt elővette szolgálati revolverét s arra kényszerítette a társaság tagjait, hogy kövessék vissza Susákra. A revolveres rendőr nagy riadalmat keltett a kávéházban. Sertich megszijjazta a társaság egyik tagját, Biondich kereskedőt, azután mindnyájukat átkísérte Susákra. Természetesen a szolgálattevő rendőrőrmester, mihelyt megtudta, hogy miről van szó, szabadon bocsátotta a társaság minden tagját. A rendőr ekkor feljebbvalója ellen fordult, a miről a rendőrőrmester jelentést tett. Bizonyos, hogy a hatalmával visszaélő rendőrt Susákon meg fogják büntetni, de mit szól a dologhoz a fiumei rendőrség?

Emlékeztetünk arra, hogy Sertich rendőr volt az, aki néhány héttel ezelőtt az őrszobában két ártatlan embert megpofozott.

— **Munka közben.** Sieich Mario 15 éves ácsinas tegnap fejsszével dolgozott s munkája közben a jobblábjára sujtott vele. A mentők beszállították a kórházba, sebének bekötözése után pedig hazavitték.

— **A kocsis balesete.** Zenolich József 22 éves kocsis tegnap délután a via Isztrián kocsija mellett haladt s eközben a kocsit meg egy fal közé került, miáltal különböző zúzódásokat szenvedett.

— **Elütötte a kocsit.** Cuccia Antal 77 éves zenggi születésű ácsot tegnap délután a via Buonarrotin egy társzekér elütötte. Szerencsére sikerült a kocsit idejében megállítani, úgy hogy súlyosabb baleset nem történt.

— **Hajótöröttek izgaimas mentése.** — Jelentettük k, hogy a „Veronese“ gőzhajó a portugál part közelében zátonyra jutott és hogy milyen erőfeszítések árán lehetett csak a rajtalevőket megmenteni. Ezt az izgalmas mentést egy szemtanu így írja le:

„A liverpooli 10.000 tonnás „Veronese“ nevű gőzhajó Oportó műkikötőjétől északra Lecanál hajótörést szenvedett. 200 méternyire a parttól feküdt a hajó; — mintha ugyanannyi mértföldnyire lett volna. A hajó feketé teste kísértetiesen veszett bele a ködbe. Hiába minden. Husz embert már elkaptak a hullámok. Újra megpróbálkoznak a rakétakészülékkel. Süvitve repül ki a rakéta a hajónak irányozva, magával hurcolva az acélsodronyt. A tengerbe esett a cél előtt. A második, a hatodik és a hetedik mind rosszul sikerült. Végre a nyolcadik talál — de most meg a sodrony szakad el... A tenger folyton haragosabbá válik. Az egész nap kétségbeesett és egytől-egyig sikertelen kísérletezésekkel telik el. Újra sötét lesz. Messze künni kigyulladnak a „Verion“-nak, ennek a kicsiny, de roppant erős gőzösnek a lám-

pái. Nem tehet semmit, a zátonyon fekvő roncsot dühösen örvénylő hullámok táncolják el. A parton fákllyákat gyujtanak. A lobogó vörös fény halálra fáradt arcokat világít meg, én azonban a hajótöröttekre gondolok, akik már több, mint másfél nap óta szenvednek ott künni, a halál torkában.

A mentési kísérlet délelőtt óta szünetel. Most újra megpróbálkoznak. Egy asszonyt huznak ki a partra. Szétdult vonásokkal esik mentőinek karja közé. Tizen is segítségére vannak, végre könyek nélkül zokogva elmondja, hogy kicsiny, kilenc hónapos gyermekével merészkedett a tengerbe és már majdnem partot ért, amikor egy hullám kitepte a csecsemőt karjai közül. Sokan sirnak — de ime, újabb menekült! Az asszony után a férje. Ez is egy gyermeket hozott a karjai között, egy hároméves csöppséget és egy éhes, gyilkos hullám ezt az ártatlanságot is elvitte...

Egy különvonat hozza most a nagy mentőcsónakot gyakorlott legénységével. Olajos ruhájukban e viharedzett férfiak mintha tengeri szörnyek volnának. Rövid tanácskozás. Fölteszik a parafa-öveket. A parton álló tömeg, mely tehetelenségében reggel óta az öklét rázza, izgatottan vitatkozni kezd. Hogy a tengerbe most ember nem merészkezik be. A mentőcsónak legénysége — nem is emberek ezek, hanem hősök! — szó nélkül dolgozik. A csónak a habzó örvénybe suhan, belé akarnak szállani — de ebben a pillanatban egy hullám megragadja és kidobja a partra, lábaink elé. Minden további próbálkozás hiabavaló.

A „Veronese“ földézetén élénken figyelik a mentési kísérleteket. Egy-egy újabb nekiindulással hangos hurrába törnek ki. Itt van az éjszaka. Már a második, mintha esillapodnék egy kissé a tenger. A hullámok kevésbé szabályos dührohammokkal ostromolják a hajót. Várjuk az alkalmat, amikor hozzá lehet férni. A mentők szakadatlanul dolgoznak — többen összeestek már közülök, de azért csak: rajta! Most egy kicsit enyhült a vihar. Gyorsan kibaszni az időt! A szörnyű éjszaka után fölszakadt a hajnali szürkület, a „Verion“ csónakjának oda kell jutni a roncsához. Magas hullámok járnak, de végre kötelek segítségével sikerül. Egymásután kerülnek a csónakba az agyongyűrt, ötvenhét óra óta szenvedő hajótöröttek, utolsónak a kapitány. Frenetikus öröm tört ki a parton, amikor a kapitány távozásakor zászlójelt adott, hogy mindenki elhagyta a hajót. Százkilencvenegy ember menekült meg a haláltól. Egy utas és hat ember a legénységből holtan került a partra. Harmincnyolc lélek, köztük több gyerek, eltűnt.

— **Táncestély a Magyar Körben.** A Fiumei Magyar Kör holnap, szombaton este körhelyiségeiben farsangi táncestélyt rendez. Jelmezben, vagy álarcban megjelenők kéretnek, hogy a pénztárnál magukat mint kortagok igazolni sziveskedjenek.

— **A Karsztok átrepülése.** A Karszt-hegység átrepüléséről, újabban a következő részleteket jelentik Görzből: Holeka főhadnagy, aki pénteken Laibachtól Görzbe repült, vasárnap veszedelmes körülmények között visszatért Görzbe. Eredetileg már szombaton megkísérelte a visszatérést, de a sűrű köd visszatérésre kényszerítette. Vasárnap délután 3 órakor szállott föl a laibachi katonai gyakorlóterén és 1400 méternyire emelkedve, elszállt a Nanos-hegység majd a Birnbaumer Wald fölé, de egy vastag felhőréteg fölé jutva, déli irányban erősen letért a helyes légvonalról és a tar-nowai erdő fölé elhaladva, az Isonzo-völgybe jutott. Kevéssel utóbb ismét föllelte a helyes irányt és 1 óra 45 perces repülés után Görzben leszállt. Holeka főhadnagy a görz-laibach-görzi turarepülése egyik legjelentősebb aviatikai eseménye a közös hadsereg repülőgéposztályának.

— **A tartalékosok szabadságolása.** Bécsből jelentik: Stojan és Hrubar reichsrati képviselők felkeresték Georgi osztrák Land

wehrminisztert és kérdést intéztek hozzá, vajjon lesznek-e további szabadságolások a behívott tartalékosok soraiban. Georgi a következő választ adta:

— Az ezredparancsnokságnak szabadságukban áll, hogy a karácsony előtt behívott tartalékosok öt százalékát egyelőre hazaküldjék. Elbocsátás iránt való kérvényeket az illetékes községnek küldik meg véleményadás végett. A hadügyminiszter föltalmozta a csapatparancsnokokat, hogy azokat a család pákat, akiket hozzátartozóik tartása végett reklamálnak, szabadságolják. Csak az 1912. évfolyambeliek nem kapnak szabadságot. Havidíjasokat csakis a legényseg kiképzéséhez szükséges számban hívnak be. Semmiesetre se szabad több havidíjas behívni, mint századonként egy tartalékos hadnagyot vagy tartalékos hadapródot, illetve hadapród-jelöltet.

Ezt a rendeletet megkapták a Magyarországon állomásozó csapatok parancsnokai is. A hadügyminiszter meghagyása értelmében a tartalékosok egy részének szabadságolása, illetve a szolgálatból való elbocsátása már megkezdődött.

Krimicsau a torpedógyárban.

1400 munkást kizártak.

A Whitehead torpedógyár részvénytársaság fiumei gyárválhatánál ma reggel sajnálatos és súlyos következményű eset történt. A munkások régi haragjukat megdöntöttek heveséggel töltötték ki az osztályvezető főmérnökön, amiért aztán a gyár igazgatósága beszüntette a munkát és összes munkásait elbocsátotta.

Kétségtelen, hogy ezek az események az első felhevülés eredményei, melyek kell, hogy mihamarabb enyhüljenek és a vállalat mielőbb megtalálja az egyetértést a munkásokkal.

A torpedógyárban ma rendesen munkába álltak a munkások és 8 óráig mi sem mutatatta, hogy valami rendkívüli dolog készül. Nyolc órakor lépett a nagy műhelybe Dirks osztályvezető-főmérnök, akire a munkások régóta haragudznak. Dirks a szokásos rendelkezéseit adta ki, amit a munkások zúgolódva fogadtak. Egyszerre a főmérnök elé állt több munkás és felszólították, hogy nyomban hagyja el a helyiséget. A főmérnök persze tiltakozott, mire kalapácsokat és más szerszámokat dobáltak feléje, majd megfogták és erőszakkal kiteszolták.

Egy vasdarab a főmérnököt bal halántékán találta és súlyosan megsértette. A többi feléje hajtott tárgy, szerencsére, nem talált.

A főmérnök nyomban jelentette az esetet az igazgatóságnak, amely összeülvén, azt a határozatot hozta, hogy további intézkedésig a munkát beszüntíti és a munkásokat kizárja. A munkások körében óriási konsternációt keltett az igazgatóság határozata, de minden szó nélkül letették a kalapácsot, mikor a jelzőharang a munka abbahagyását jelezte. Kivonultak a telepről és egyelőre várakozó álláspontra helyezkedtek. Megvárják, amíg az igazgatóság végleges választ megkapják.

A gyár vezetősége holnap tárgyal a munkások bizalmi embereivel és valószínű, hogy hétfőn újra megkezdődik a munka.

KERESTETIK EGY CSALÁD.

vagy egy özvegy uriaszony, ki hajlandó volna egy SZERÉNY IGÉNYŰ URILE-ÁNYT 100 KORONAÉRT TELJES EL-LÁTÁSBAN egy hónapra, — esetleg hosszabb időre elfogadni február 15-től. — Cim a kiadóhivatalban.

TŐZSDE.

	Jan. 30 zárlat	Mai árf. 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	809.—	813.20
Osztrák hitelrészvény	616.—	619.—
4%-os koronajáradék	84.25	84.50
Osztr.-magy. államvasut	696.—	702.—
Jelzálogbank	428.—	428.—
Leszámitolóbank	512.—	515.—
Hazai Bank	292.50	293.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	566.50	583.—
Rimamurányi	706.—	709.—
Salgótarjáni	745.—	749.—
Közuti Vasut	677.50	686.—
Városl. Villamos	365.—	372.—
Adria	530.—	538.—
Déli Vasut	105.—	—
Magyar Cukoripar	2790.—	—
Risgyár	3700.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Búza áprilisra	11.78	11.73
Búza októberre	12.27	12.25
Rozs 1913 áprilisra	10.13	10.10
Rozs októberre	9.73	9.70
Tengeri májusra	7.72	7.68
Tengeri júliusra	7.93	7.88
Zab áprilisra	10.72	10.68
Zab októberre	8.92	8.93
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	615.—	618.50
Magyar hitelrészvény	808.—	812.—
Osztrák magyar államvasut	696.75	702.—
Déli Vasut	105.—	108.50
Alpesi	1018.—	1023.—
Skoda	787.—	793.—
Osztr. koronajár.	84.70	—

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi köte- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcshkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	290.—
Fiumei Népbank	110.—
Litorale Bank és Takarékszövetk.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
"Indeficienter" tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1450.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1150.—
Orient tengerhajózási társ.	1440.—
Alt. Forgalmi r. t.	2250.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	278.—
Navigazione Libera Trieste	625.—
Osztrák Lloyd	527.—
Stabilimento Tecnico	9875.—
Angelea Szeszpároló Rt.	410.—
I. Trieszti Rizsgyár	905.—
"Kerka" dalmat vizművek r. t.	395.—
Spalato Portland Cement	408.—
Assicurazioni Generali Nap.	684.—
Riunione Adriatica	3875.—

APOLLO SZÍNHÁZ

Igazgató: TROPPAUER ÁRMIN
Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperial szálló közötti utcában).

Ma és minden este 8 és fél órakor.
A nagy farsangi műsor
Crawford és Johnson,
Wahlberg Leò,
The 4 english Rings,
Brothers Dabready
és a többi elsőrangú különleges mű-
vészi szám.

ARBE
Park Hotel

Özvetlen a tengerparton, teljesen új, moder-
nül berendezve. Nagy fedett terasse. Étterem
házban. Villanyvilágítás. Pensio naponta 7
korona. Magyar kiszolgálás.

Minden a kihordás vagy a szétküldés
szólal felmerülő panaszt telefon, vagy leve-
l útján a kiadóhivatalba kérünk be-
jelenteni.

Távirat — Telefon.

Fejérváry eskütétele.
BÉCS, jan. 31. Fejérváry Géza báró
mint a testőrség új parancsnoka, ma dél-
előtt 11 órakor tette le ő felsége előtt az
esküt.

József főherceg beteg.
BUDAPEST, jan. 31. József főherceg-
hez, aki az este 10 órakor érkezett Bécsből
Budapestre, ma reggel sürgősen hívták a
Margit-sziget főorvosát. Az orvos megállapi-
totta, hogy József főherceg meggyűlt és ágy-
ban kell maradnia. Így Rainer főherceg te-
metésére sem mehet el.

Egy képviselő halála.
BUDAPEST, jan. 31. Jakabffy Fe-
renc, a budapesti IX. kerület képviselője
ma délelőtt, 65 éves korában, hosszas szen-
vedés után bélrákban meghalt. Az elhunyt
okl. építész volt. Nevezetesebb alkotásai: a
Rákóczi-téri vásárcsarnok, a bazilika és ope-
raház újjáalakítása. Ő alapította a munka-
vezetők tanfolyamát. A legutóbbi választá-
son 2279 szavazatot kapott Thaly László
1358 és Ballagi Aladár 296 szavával szem-
ben.

Vihar a fogtechnikusok körül.
BUDAPEST, jan. 31. Tudvalevő, hogy
a kormány egy szabályrendeletben olyké-
pen szabályozta a fogorszi vizsgát, hogy a
fogtechnikusokat is vizsgára bocsátotta. E
miatt nagyon felzúdultak az orvosok, sőt af-
férok is keletkeztek. Tegnap aztán érdekes
feljelentés érkezett a rendőrséghez. El van
benne mondva, hogy Barna Izidor fogtech-
nikus azt híresztelte, hogy néhány ezer ko-
ronáért a kevésbé tehetséges fogtechnikuso-
kat is levizsgáztatja, mert van egy belügy-
miniszteri titkár ismerőse, aki pénzért ki-
járja a vizsgát. Barna fel is vett Nagy Je-
nő fogtechnikusától 1000 koronát, ennek egy
barátjától 600 koronát, de azért mind a ket-
tő elbukott. A rendőrség az éjjel beidézte
a belügyminiszterium egy fogalmazóját és
kihallgatta az ügyben, de az eredményről
nem adott ki jelentést.

A német kormány válsága.
BERLIN, jan. 31. A német birodalmi
gyűlésen a lengyel vitában a többség Beth-
man-Hollweg ellen fordult. A kormány jav-
aslata ellen benyújtott ellenindítványt 217
szóval 97 ellen elfogadták. Így a kormány
helyzete válságos lett és valószínű, hogy a
birodalmi gyűlést feloszlatják és sürgősen
küzlik az új választásokat, mert a hadügy-
miniszter új katonai javaslatokat akar be-
terjeszteni és ez nem tűr halasztást.

A török válaszjegyzék.
KONSTANTINÁPOLY, jan. 31. A
porta tegnap délután végre megadta várva-
várt válaszáat a nagyhatalmak jegyzékére. A
török külügyminiszter megjelent Pallavici-
ni örgróf osztrák-magyar nagykövetnél, ki-
nek átnyújtotta a jegyzéket. A jegyzék Bul-
gária határául a Marica-folyót szabja meg.
Az aegei-tengeri szigetek kérdését a porta a
nagyhatalmak döntésére bizza. Kivételt
csak a Dardanellák bejáratánál levő szigetek
képeznek.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 31. A
kormány hivatalos lapja ma egész terjedel-
mében közzétette a hatalmakhoz intézett vá-
laszjegyzékét, melyet tegnap adtak át a
nagyhatalmak számára a konstantinápolyi
diplomáciai kar doyenjének, gróf Pallavici-
ni osztrák-magyar nagykövetnek. A jegyzék
elején a török kormány kijelenti, hogy re-
spektálja a nagyhatalmaknak a békére vo-
natkozó óhaját, sőt maga is teljes erejéből

azon van, hogy a béke fenntartassék, sőt a
béke érdekében Törökország mérhetetlen ál-
dozatokat is hozott. Drinápolyt azonban
nem adhatja át a balkáni államoknak, mert
ennek a tervnek még az említése is retten-
tes izgalmat idézett elő az ozmán birodá-
lom népei között. Az ozmán császári kor-
mány azonban lehetőség szerint teljesíteni
kívánja a Drinápolyra vonatkozó kívánsá-
gok egy részét és átengedi a városnak azt a
részét, amely a Marica-folyó jobbpartján
fekszik. A Marica balpartján levő, meese-
tekkel és siremlékekkel, valamint az izlam
valláshoz tartozó műemlékekkel beépített
részt azonban meg kell tartani az ottomán
szuverenitás alatt, mert ennek az átengedé-
se nemesak a császári kormány, de a dinasz-
tia végét is jelentené. Az aegei-szigetek kér-
désében a jegyzék akként nyilatkozik, hogy
Törökország megtartja mindazokat a szig-
eteket, amelyek a Dardanellák integritásá-
nak fentartásához elengedhetetlenül szüksé-
gesek, ezeket semmi szín alatt nem adhatja
át. A többiekre vonatkozólag várja a hatal-
mak döntését. Hangsúlyozza azonban, hogy
új követelések és igények támasztását nem
engedi meg.

A fegyverszünet vége.
BÉCS, jan. 31. A bécsi bolgár követ a
következő táviratot kapta Szófiából:
*Ma este 7 órakor a fegyverszünet fel-
mondott, így a hadműveletek február 3-
án hétfőn este 7 órakor megkezdődnek. A
főparancsnokság parancsot kapott, hogy
idegen katonai attasékat és haditudósítókat
a harctérre ne engedjen.*

LONDON, jan. 31. A Havas-ügynökség
jelenti, hogy Bulgárián kívül a többi szö-
vetségesek is bejelentették a török delegátu-
soknak a fegyverszünet megszakítását.

SZOFIA, jan. 31. Savoff, a bolgár had-
sereg főparancsnoka a következő táviratot
intézte Mahmud Sefket török parancsnok-
hoz:

— Közlöm Excellenciáddal, hogy a londo-
ségeskedés hétfőn este hét órakor újból meg-
ni békekonzferencia megszakadván, az ellen-
ségeskedés hétfőn este 7 órakor újból meg-
kezdődik, mert a fegyverszünet kormá-
nyom parancsából felmondom.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 31. Mah-
mud Sefket pasa török parancsnok távira-
tilag nyugtázta Savoff sürgönyét és tud-
omásul vette, hogy az ellenségeskedés hétfőn
este újból megkezdődik.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 31. A saj-
tóiroda hivatalosan közli, hogy a bolgárok
a fegyverszünetet felmondták és az ellen-
ségeskedés hétfőn este megkezdődik.

SZOFIA, jan. 31. Hivatalosan is jelen-
tik, hogy a fegyverszünetet hétfő estére fel-
mondták.

Danew nyilatkozata.
LONDON, jan. 31. Danew dr. bolgár bé-
kekövet a következőképpen nyilatkozott a
török válaszról: A Balkán-szövetség nevé-
ben kijelentem, hogy Törökország válasza
nem szolgálhat alapul a további tárgyalá-
sokra. Kimondottuk, hogy Drinápoly és az
Aegei-tengeri szigetek nem maradhatnak
Törökország birtokában s ha ebbe nem egye-
zik bele, új tárgyalásokról szó sem lehet.
Drinápoly és a szigetek átadásának meg kell
történnie, még mielőtt újabb háborúra ke-
rülne a sor.

Törökország és a nagyhatalmak.
BERLIN, jan. 31. Illetékes helyen tett
nyilatkozat szerint a nagyhatalmak többé
semmiféle pressziót sem fognak gyakorolni
Törökországra.

A bolgár hadsereghez.
SZOFIA, jan. 31. Szavov tábornok a
hadsereghez a következő napiparancsot in-
tette:

A béketárgyalás lefolyásából világosan
kittűnik, hogy az ellenség egy hajszálnyit
sem akar átengedni a győzelmes fegyvere-

inkkel meghódított területekből. Egy tollvonással akarja elpusztítani mindazt, amit ti szereztek, vitéz testvéreitekkel, akik a háboruban estek. Büntetlenül hagyhatják e a szeliolui, kirkilisszei, bunarhisszari, lüleburgaszi és csataldzsai hősök a diesőséges bolgár hadsereg ilyen megsértését? Készüljetez tehát az új győzelmekre és mutassátok meg az ellenségnek és az egész világnak ellenállhatatlan rohamotokkal, hogy a bolgár haza tiszteletnél többet érdemel!

A hatás Konstantinápolyban.

PÁRIS, jan. 31. Az Echo de Paris konstantinápolyi tudósítója jelenti: Tegnap késo este érkezett meg a hír Londonból, hogy a balkán delegátusok félbeszakították a béketárgyalásokat és felmondták a fegyverszünetet. A lapok rendkívüli kiadásban jelentek meg. A hirt a fővárosi lakosság közömbösen fogadta. A hangulat egyáltalán nem harcias és nem kedvez a háboru folytatásának.

Rémhírek a csataldzsai táborból.

BERLIN, jan. 31. Konstanzán át jelentik: Konstantinápolyban nagy a rémület, mert a csataldzsai sereg magatartásáról rémhírek jöttek. Az új kormány és a komité csak az első hadtestre számíthat, a második hadtest két pártra bomlott, a harmadik pedig halálos ellensége az ifju-törököknek. Vasárnap és hétfőn körülbelül háromszáz sebesültet szállítottak a csataldzsai táborból Konstantinápolyba, akik a két párt véres összeütközése alkalmával sebesültek meg.

A harmadik hadtest proklamációt küldött Mahmud Sefket pasának és felszólította, hogy Enver beyt és társait távolítsa el a hadsereg kötelékéből. Enver bey szombaton délután Gallipoliba ment, de még éjjel kénytelen volt elmenekülni onnan, mert a csapatparancsnokok megfenyegették, hogy fogásba vetik.

Mahmud Sefket pasa ellenforradalomtól fél. Két öcsését kinevezte hadsegédeivé és a kipróbált hűségű testőrökkel vétette magát körül.

A komité kiadványai.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 31. Az ifju-török komité kiáltványt bocsátott ki, amelyben közli a honvédelmi bizottság szervezését. A kiáltvány a következőket mondja:

Hat évszázad óta nem volt Törökország hasonló helyzetben. A haza veszélyben! Kötelességünk elődeinknek örökséget, hitünket, hazánkat és becsületünket a végsőig megvédeni. Ha elmulasztjuk ezt a kötelességünket teljesíteni, utódainkat és a történelem meg fognak átkozni bennünket. Véglegesen elhatároztuk, hogy Drinápolyra és a szigetekre vonatkozólag az ottomán szuverenitást föntartjuk és az ellenség által megszállott többi területeken jogainkat és a nemzeti érdekeinket megvédelmezzük. Felszólítunk minden ottomán embert, segít sen nekünk. Szívesen ragadunk meg minden felénk nyújtott kezét a haza megmentésére.

Az ifju-török kormány ellen.

BELGRÁD, jan. 31. A Konstantinápoly melletti Skutariban a katonai ligának huszonnégy vezető tisztje tanácskozást folytatott. Az öt óra hosszat tartó tanácskozás után elhatározták, hogy a török hadsereget manifesztumban felszólítják hogy egy nagy szabású fegyveres tüntetéssel az új kormányt lehetőleg vérontás nélkül buktassa meg.

Drinápoly ostroma.

LONDON, jan. 31. A balkán delegátusok beszélnek, hogy a bolgár ostromló sereg már vasárnap bombázni fogja Drinápolyt és a szerb segédesapatok is részt fognak venni a rohamban. A Balkán-delegátusok nem hiszik, hogy a porta válasza, amely ma vagy holnap már a nagyhatalmak kormányainál lesz, megváltoztathassa a bolgár hadvezetés tervét. A háboru nem tarthat sokáig és a győzelem siettetni fogja a békekötést. A delegátusok még ma néhány látogatást tesznek és holnap elutaznak Londonból.

Enver bey elutazása.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 31. Enver bey azt kérte a nagyvezértől, hogy helyezze őt vissza a berlini követséghez. Az ügylen még nincsdöntés.

Török győzelem.

LONDON, jan. 31. A Times tudósítója jelenti Skutariból, hogy a törökök kirohantak Skutariból és San Giovanni di Meduát visszafoglalták a montenegróiaktól.

Francia aviatikus a szerb hadseregben.

PÁRIS, jan. 31. Vedrinez meghívást kapott a szerb hadügyminisztertől, hogy hozza rendbe a szerb katonai aeroplánokat. A híres francia aviatikus már elutazott Belgrádba.

Rémület egy jelmezbálon.

LONDON, jan. 31. Vértagyasztó jelenet játszódott le tegnap este egy előkelő jelmezestélyen. Borghesen hercegnő romai dalkocsin jött az estélyre. A kocsit szelidített oroszlanok, leopárdok és tigrisek vonták és mindegyik vadállat mellett egy-egy szelidítő haladt. A nagy zajtól és fényességtől az állatok megvadultak, félelmetes ordításba törtek ki, majd a közönségre rontottak, amely kétségbeesetten menekült. Mi re a szelidítők az állatokat megfékeztek, már nagyon sokan megsebesültek. A mulatságnak, persze, vége szakadt.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Tengeri fürdő Lusipiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Szines szövet-függönyök páronként 7.- koronától feljebb

Gyapot-étamine függönyök garantált színek párja K. 13.50

Kiváló alkalom axminster-szőnyegekben 175x250 K. 25.-, 200x300 K. 36.-

Bonne femmes tüllből rávarrott mintákkal drbja K. 4.-

Ágytakarók tüllből rávarrott mintákkal 220x330 drbja K. 11.50

Plüs asztalterítők rávarrott mintákkal drbja K. 17.-

Cheniglia lambrequin drbja K. 7.60

A nagy őszi idényre

megérkeztek már a

Szőnyegek

és

függönyök

Gazdag választék juta-zsineg-tapestry-velour és xylo futókban, ágyelőkben, teljes garnitúrákban, szövet- és csipkefüggönyökben, bonne femmes, stores és brise-bise-ben.

Óriási

választék

a következő minőségű szalón-, ebédlő- és hálószoba szőnyegekben:

Gyapju Tapestry Velour

(a nagybecskereki szőnyegyárból)

Axminster Argaman

és kézzel előállított szőnyegekben

Tiszellel

WEISS M.

FIUME Corso 11

Trieszt Corso 9

Bécs IX.

Szabott árak!

KÖZGAZDASÁG.

— Uj francia hajózási társaság. A napokban alakult meg Párisban a Compagnie française de navigation á vapeur pour le grand cabotage cég alatt az az új tengeri hajózási társaság, amely feladatául tűzte ki, hogy a középtengeri kikötők és a Fekete-tenger kikötői között, továbbá Franciaország és Anglia között rendszeres járatokat tartson fenn. Az új társaság alapítókéje egye lőre 4.25 millió frank és jelenleg négy darab ötezer tonnás tehergőzöst helyezett forgalomba.

— Differenciák a hajós-poolban. — Berlinből jelentik: Az északi tengeri gőzhajózási társaság tegnap beható megbeszéléseket folytatott azon ellentétekről, amelyek a Canadian-Pacific trieszti vonalának létesítése miatt és annak folytán állottak elő, hogy ezen társaság az északi tengeri forgalomban kvótaemelésre tart igényt. A tárgyalásokra az összes nagy európai hajózási társaságok első igazgatóikat küldték ki. A német tengerhajózási vezető személyiségei közül jelen voltak: Ballin fődirektor, a Hamburg-Amerika részéről és Heineken fődirektor a Norddeutsche Lloyd részéről. Az angolok közül többek között a Cunard, Allan és a Star-Line képviseltették magukat. Az Austro-Amerikana részéről Cosulich Oszkár és dr. Schenker eszázári tanácsos jelentek meg.

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3

Hetenként háromszor
uj, fényes műsor!

Nyomdász tanuló
felvétetik

a Kereskedelmi Nyomda r. t. gép osztályában.

Fiumei magy. Uri és Női Fodrászterem

Adria palota. Telef. 11-60.

Ujjonnan és higiénikusan berendezett külön kabinokban olcsón végeztetik fejmosás, hajfestés, onduláció, divatos fésülés és manicure. Nagy raktár divatos betétekből, vágott hajból és pipere cikkekből.

A higiénikus uri teremben gyors és pontos kiszolgálás

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.
Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Nattich Henrik

Fiume, Corso 35.

Nagy raktár mindennemű órákban, ébresztő, ingaórák, precíziós kronométerórák és láncokban jutányos áron, jótállás mellett. — Saját javítóműhely.

Magyar anyanyelvű, fizetéses

irodai gyakornok,

ki legalább négy középiskolai osztályt végzett, felvétetik helybeli irodában. Cim a kiadóhivatalban.

18 éven felüli, tisztességes

újságaruló rikkancsot

napi 2-3 korona biztos keresettel délutáni foglalkozásra keres

A TENGERPART

kiadóhivatala.

VENEZIA

HOTEL PENSION VENIER

San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2 1/2 lírától, teljes ellátás napi 8 lírától feljebb. Német kiszolgálás.

LIDO PENSIO Abbaziában

A Súdstrandon a legyobb magyar otthon.
Kérjünk prospektust (Budapesten a „Rémi“ szálló portásánál is kapható.) Legmérsékeltőbb árak Kitűnő konyha, gyönyörű szobák.

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Cattaróig csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyors-hajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösköz közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. Államvasutak városi menetjegyirodája.

Trepler Alajos, cserépfedő

Fiume, Via Aless. Manzoni 3. sz.

elvállal eternitpala-, pala-, cserép-, facement- és kátránylemezfedekeket, torony- és kupolafedést, azok befestését és mindenféle szakmába vágó munkát, bádigos munkát a legolcsóbb áron, Pontos kivitel.

Winhoffer Sándor

„Eintracht“ vendéglője

Trieszti Via Coronio 15.

Magyar konyha. Magyar tulajdonos. Kitűnő, hamisítatlan italok. Jutányos árak.

Tengeri szanatorium

Fiume mellett Portorè Fiume mellett gyermekeknek és felnőtteknek. Modern intézet 100 ágygyal, 2 orvos, villányvilágítás, gőzfürdés. Mérsékelt árak, Prospektus.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! Budak D. gyógyszerárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

Új küldemény érkezett Linoleum-szőnyegekből, bordírral és lémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	"	K 14.—	"
200x300	"	K 17.—	"

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-ként Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume

CORSO 6.

33 óceánjáró

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

Személyszállítás Trieszttől-Newyorkba: Eugenia gőzessel február 1-én; Oceania gőzessel február 8-án; Alice gőzessel február 22-én.

Teherszállítás Trieszttől-Philadelphiába: Erodia gőzessel február 15-én; Federica gőzessel február 20-án; Marianne gőzessel február 29-én.

Teherszállítás Trieszt-Havanna-Neworleánsba.

Alberta gőzessel február 25 vagy 28-án Patras, Almeida, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos Ayresbe Atlanta személyszállító gőzessel február 12-én; Francesca személyszállító gőzessel február 20-án.

Nápoly, Barcellona, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos-Ayresbe; Laura szem. száll. gőzös febr. 13-án.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben, Via Molino piccolo 2, szolgál.

Egy koronás heti részletre

mindennemű vászon, kézmű, függöny, kép, képkeret és tükörárú. Levelezőlap hívásra megbízottam házhoz jön. Weisz Márk
Telef. 15-56. Fiume, Via Carducci 16. III.

ROSENBERGER B.

és Testvére butorrtára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504.

MEGNYILT Risztics Milán fodrászüzlete

(VUJA M. mellett).

Hygienikus.

Modern.

„Mercur“ kávéház

az indóházzal szemben.

Egész éjjel nyitva. - Amerikai billiárd. - Figyelmes kiszolgálás.

Tulajdonos: ZAGORC FERENC

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb- ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfűlések elvállaltatnak. Fűlések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telef. 11-89.

Ha egészségét félti

„ADRIA“

savanyu vizet igyék, mely igen olcsó és kristálytisza. Baktériummentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénsavval telítve fertőző betegségek, étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatású.

Mindenhol kapható!

Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

„Commercio“ kávéház

- Fiume, Piazza del Commercio 4 -

Ujjonnan berendezve.

Kitűnő kávéházi italok -- Éjjel nyitva. Naponta éjjeli 2 óráig elsőrendű bácskai tamburás hangverseny.

ARBE

Caffe Restaurant Bolkovic

Egyetlen kávéház, közvetlen a köztöbén.

Jó kávéházi italok.

Fagyalt. Jegeskávé

Hartweg Testv.

Fiume, via Acquedotto 11. sz.

Első fiúmei és tengerparti gőzruhafestő és vegytisztító intézet. Kitűnő gástanul fest és tisztít.

Kawa-Santal-Kapszulák kitűnő szer húgycsőfolyás kankó, herelob, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció ezzel egyidejűleg használva. Orvosiilag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill.; ehhez egy fecskendő férfiakra vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmúlhatatlan hatású testszaggatásoknál, reuma-, csuszfej-, fogfájásnál és bőrvizketegségnek. 1 próba üveg 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 fill.

SKRIBANEK K. M. gyógyszertára a „Kereszt“-hez,
Temesvár, Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-ut 30.
Viszontelárusítók jól fizetve.

Önsegélyző népbank mint Szövetkezet.

II.-ik Évtársulatát

1913. január 1-ével megnyitotta és belépésre hívja fel az érdeklődőket.

A takarékodásnak ez a legpraktikusabb módja, különösen ajánlható kereskedőnek, tisztviselőnek és kisiparosoknak.

OLCSÓ HITEL, kedvező visszafizetési feltételek. Az adósok az üzleteredményben szintén részesednek.

Behajtja és leszámolja tagjainak követeléseit.

Tagság üzletrészenként heti egy korona befizetés.

Múlt évi működésének első évfolyamában a jegyzett quóták száma a 2000-et meghaladta.

Bővebb felvilágosítást ad a szövetkezet helyiségeiben Viale Francesco Deák 2. sz. naponként 4 és 6 között délután.